

EIRENE

nieuws

jaargang 2006

nummer IV

december

Nieuwsbrief van EIRENE Nederland, organisatie voor vrede en gerechtigheid

Leven aan de rand van de Sahara

„We kunnen de woestijnvorming tegenhouden“

Ontwikkelingssamenwerking

Het jaar 2006, het door de Verenigde Naties uitgeroepen jaar van de woestijn en verwoestijning, is bijna voorbij. Volgens Koffi Annan, secretaris-generaal van de VN, is verwoestijning een van de meest zorgwekkende milieuproblemen. Oorzaken zijn klimaatverandering, bevolkingsdruk, ontbossing en uitputting van de grond. Zeker een derde van het aardoppervlak wordt er door bedreigd. De gevolgen zijn voor 1 miljard mensen voelbaar. Ook in Niger speelt dit probleem. EIRENE werkt er aan oplossingen.

Bijna alle inwoners van Garou en de dorpjes daar in de buurt namen deel aan de bijeenkomst onder de grote bomen op het dorpsplein. Vrouwen en mannen wilden bespreken wat te doen tegen de toename van bodemerisatie en hoe de akkers met gierst te beschermen tegen de zandstormen die vanuit de Sahara ten noorden van Niger komen.

„De ernstige droogte van het laatste jaar, waar duizenden mensen in andere delen van ons land onder leden, is een waarschuwing voor ons“, zegt Halima. Ze spreekt namens een plaatselijke vrouwengroep. „Ook al was de oogst in onze streek vrij goed – de volgende keer kunnen wij bij degenen horen, die honger lijden. We kunnen het weer niet veranderen, maar we kunnen iets doen om onze akkers en tuinen te beschermen. We moeten ons water zorgvuldiger gebruiken.“

Foto: Brigita Ferber

Vrouwen tijdens het water halen, vaak op kilometers afstand. Een ezelkar verlicht het zware werk. De oprukkende woestijn maakt het leven voor veel mensen zwaarder.

Voor iemand die uit Europa naar de regio Dosso komt - waar het dorp Garou ligt - lijkt het hier het grootste gedeelte van het jaar erg droog. Toen ik hier met mijn gezin uit Timbuktu in Mali kwam, leek het voor ons een paradijs. We zagen niet veel zand, overal staan heesters en bomen, het hele jaar kun je fruit en groente op de markt krijgen en de regentijd duurt hier twee keer zo lang.

In Timbuktu in Mali werkte ik voor een lokale NGO. Daar leefden we letterlijk aan de rand van de woestijn. Alleen de nabijheid van de Nigerrivier maakte het leven dragelijk. De rivier en de zijriviertjes maakten het mogelijk groente te kweken

vervolg op pagina 2

Inhoudsopgave

Ontwikkelingssamenwerking

- Woestijnvorming tegenhouden p.1

Burgervredeswerk

- Drie Kamerleden in debat p. 5

Vrijwilligerswerk buitenland

- Vrijwilligersplekken zomer 2007 p. 3
- Nederlandse Sharon naar Niger p. 4

EIRENE Internationaal

- Verslag EIRENE Council 2006 p.8

EIRENE Nederland

- FAQ over EIRENE ondersteunen p.6
- Agenda p.8

Voorwoord

Beste Lezers
en Lezeressen,

Voor U ligt alweer de laatste nieuwsbrief van dit jaar. Het was voor de Nederlandse tak van EIRENE een heel goed jaar. De bekendheid van de vereniging werd verhoogd en daardoor hebben wij weer een Nederlandse vrijwilligster kunnen uitsenden naar Niger. Voor januari staat zelfs een voorlichtingsbijeenkomst gepland voor aspirant vrijwilligers.

Vanuit het bestuur is een projectgroep samengesteld, dat hard heeft gewerkt aan het vormgeven van een project op de Balkan. Hier werken wij samen met 2 organisaties in Nederland. Een klankbordgroep is opgestart om de mogelijkheden verder te verkennen en te realiseren. Ook zijn hier weer 2 mensen van buitenaf aangetreden om hun vaardigheden in te zetten om het project en succes te maken.

In een telefoongesprek met de moeder van onze vrijwilligster, Sharon, heb ik vernomen dat het allemaal goed gaat met haar in Niger. Geweldig, dat zo'n jonge vrouw alle problemen, die een dergelijke uitzending met zich meebrengt, aanpakt en overwint om zich voor haar medemens in te kunnen zetten. Op zo'n moment voel ik me trots ook mijn bijdrage te mogen leveren aan EIRENE.

Op het kantoor is Karin Dauber ondertussen ingewerkt, ook zij draagt haar steentje bij aan het werk, dat deze activiteiten met zich meebrengen, uit te voeren. De groep vrijwilligers, die meehelpt alle plannen van EIRENE te realiseren groeit iedere maand weer. Ook hebben wij weer een aantal nieuwe leden mogen begroeten!

De kerst nadert al weer en ik wens U alle goeds voor deze bijzondere periode van het jaar. Als U de nieuwsbrief gelezen heeft, geef deze dan eens door aan een familielid, buurvrouw of vriend. Ook kunt U extra exemplaren toegezonden krijgen van ons het kantoor. Wij kunnen de extra aandacht goed gebruiken.

Paul den Hartog

Secretaris EIRENE Nederland

vervolg van pagina 1

voor de markt. Maar sinds jaren ziet de lokale bevolking de rivier zijn bedding verplaatsen, steeds verder weg van de stad. Twintig jaar geleden kwam de boot op enkele honderd meters van de stad aan, nu moeten de mensen enkele kilometers afleggen om bij de rivier te komen. Het zand van de woestijn duwt de rivier naar het zuiden, ieder jaar een beetje verder.

Druppel

Traditioneel hadden de mensen die in deze streken wonen hun levensstijl perfect aangepast aan de moeilijke leefomstandigheden. Waar water heel schaars is heeft men de activiteiten waarbij men water gebruikt - zoals drinken, wassen en koken - zo aangepast, dat geen druppel verspild wordt. Soms wordt water vervangen door zand, onder andere bij de moslims als zij zich wassen voor het rituele gebed.

Hoewel de mensen de spaarzame natuurlijke hulpbronnen heel selectief gebruikten en zich bewust waren van het belang om hun leefomgeving te beschermen, dwongen een groeiende bevolkingstoename en steeds meer droge periodes hen er toe de natuurlijke bronnen uit te buiten. Ze zagen geen alternatief.

Er bestaat echter hoop. Bij mijn werk in Timbuktu kon ik zien hoe veel door gezamenlijke inspanning bereikt kan worden. Door het planten van beschuttende hagen, struiken en

bomen konden de velden en bewateringskanalen tegen het zand beschermd worden. De akkers brachten weer een betere oogst op. Het belangrijkste: de mensen bemerkten dat zij zelf hun omgeving op een positieve manier konden beïnvloeden.

Graanschuur

In de nigerse regio Dosso op enkele honderden kilometers van Timbuktu - waar ik nu in het door EIRENE geïnitieerde project KOOKARI werk - is de situatie nog niet zo dramatisch. Maar door de jaren heen is het mij duidelijk geworden dat juist op zulke plekken de strijd tegen woestijnvorming intensiever gevoerd moet worden en dan kan worden gewonnen.

Van origine is Dosso rijk aan kleine bossen en vruchtbaar land. Daarom is de bevolking hier ook dichter en lange tijd was deze regio de graanschuur voor het hele land. Maar veranderingen worden zichtbaar: langdurige droogte periodes. Van meer belang zijn de menselijke factoren, zoals ongecontroleerde ontbossing voor brandhout en steeds meer monocultuur op de akkers. Dit geeft zon, wind en water meer en meer ruimte om bodemerosie te veroorzaken en de aarde te verarmen. Zo worden de condities geschapen voor woestijnvorming van een eens vruchtbare grond.

De meeste dorpsbewoners beseffen niet wat de langetermijngevolgen zijn van de woestijnontwikkeling. Zij zien wel de kleine veranderingen in hun omgeving. Ze merken de mindere opbrengsten per hectare, akkers die te arm zijn om nog te bewerken, de grotere afstand die vrouwen moeten afleggen om bruikbaar brandhout of bosvruchten te vinden, of de hogere prijzen voor deze essentiële goederen op de markt. Steeds vaker worden akkers en huizen weggespoeld in de regentijd. Een deel van de bevolking reageert hier apathisch op en heeft het gevoel dat zij niets kunnen doen om de situatie te verbeteren. „We hebben hier altijd op deze manier geleefd“, zeggen ze. Ze nemen er genoeg mee, voor een betere oogst een nieuw stuk land te ontginnen en dragen zo aan de voortschrijdende ontbossing en toekomstige woestijnvorming bij.

Foto: Jeroen Roovers

Een boer plant een boomschuit achter een halve maand. Het water wordt daar beter vastgehouden.

In door hagen en afdammingen beschermde tuinen kunnen de vrouwen groenten kweken.

Foto: Jeroen Roovers

Sinds 1993, toen het project van EIRENE in Dosso begon, zijn echter meer mensen overtuigd geraakt dat zij zelf oplossingen voor hun problemen kunnen vinden. Intussen werkt EIRENE samen met 150 zelfhulpgroepen in meer dan 45 dorpen. EIRENE ondersteunt hen om zichzelf te organiseren. Het project biedt alfabetiseringscursussen aan, trainingen voor nieuwe landbouwtechnieken, voor medicijngebruik bij het vee of het op de markt brengen van de producten. Voor meer kostbare plannen, zoals de aanleg van moderne waterputten, worden grote kredieten en technische advisering aangeboden.

Zai-gaten

Zoals ik ook in Timbuktu ervaren heb, is ook in Dosso de belangrijkste ervaring van mensen dat ze op eigen kracht veel in beweging kunnen zetten. Aangezien de mensen in Niger er zo druk mee zijn om hun overleven tot de volgende oogst zeker te stellen, is het echter moeilijk om ze voor maatregelen te winnen die pas over vijf tot tien jaar de levensomstandigheden verbeteren. Daarom integreren wij maatregelen met resultaat op korte termijn, zoals groente kweken voor de markt in gemeenschappelijke beschermde tuinen, met het planten van bomen en 'zai'. Bij deze planttechniek graaft men gaten van 30 cm breed en 20 cm diep, die men met mest vult. In de zai-gaten groeien vruchten zelfs op verarmde akkers. Sinds de invoering van deze techniek hebben dorpsbewoners al 200.000 zai-gaten aangelegd, gedeeltelijk op akkers die al als verloren werden beschouwd.

In het hongerjaar 2005 kwamen de mensen in het projectgebied er nog voor één keer met kleerscheuren vanaf. Aan de ene kant doordat de regio minder door de droogte getroffen was dan andere delen van het land, aan de andere kant omdat we samen met de boerengroepen al vroegtijdig graanbanken aangelegd hadden.

Zelfhulpgedachte

Ook in de 16 dorpen met de kleinste voorraden hebben we bewust besloten voedsel niet als aalmoezen vanaf een vrachtwagen uit te delen. We vroegen de inwoners van deze dorpen om iets te doen aan hun akkers die het meest door woestijnvorming getroffen waren en boden hen aan om deze grond op de basis van „eten voor werken“ opnieuw te cultiveren (wat in normale tijden ook niet met de zelfhulpgedachte gestrookt had).

Vrijwilligersplekken zomer '07 „Nieuw“: dienst in Marokko of Bosnië

Vrijwilligerswerk

In juli en september 2007 zullen weer ruim 50 mensen worden uitgezonden via EIRENE om een vrijwillige vredesdienst in het buitenland te doen. Welke vrijwilligersplaatsen dan beschikbaar zijn, is in november bekend geworden. Het gaat om 13 verschillende landen in Afrika, Latijns-Amerika, Europa en Noord-Amerika.

Op de projectenlijst staan verschillende partnerorganisaties die door EIRENE al langere tijd ondersteund worden met een vrijwilliger. Zo worden er mensen

Op deze manier konden 32 ha bewerkt worden. Men groef meer dan 300 greppels voor bevoeiing, legde 9.214 halve maan dammetjes aan van enkele meters lang, die het regenwater op de akkers vasthouden en groef 46.010 zai-gaten. Nu, aan het eind van het regenseizoen, zijn de positieve resultaten al zichtbaar. Op die plekken kon de erosie een halt worden toegevoerd. De mensen kunnen oogsten van akkers die al lang verloren gewaand waren. Struiken en jonge bomen groeien in de halve maan dammen.

Na een verblijf van meer dan acht jaar in de Sahel ben ik overtuigd dat de woestijnvorming gestopt kan worden en dat de mensen die leven aan de rand van de woestijn tegelijkertijd een van de belangrijke oorzaken van en de grootste oplossing voor woestijnvorming vormen. Ik ben echter ook overtuigd, dat de levensomstandigheden van mensen eerst beter moeten worden, voordat we ze kunnen uitnodigen op een breed vlak inspanningen tegen woestijnvorming te ondernemen.

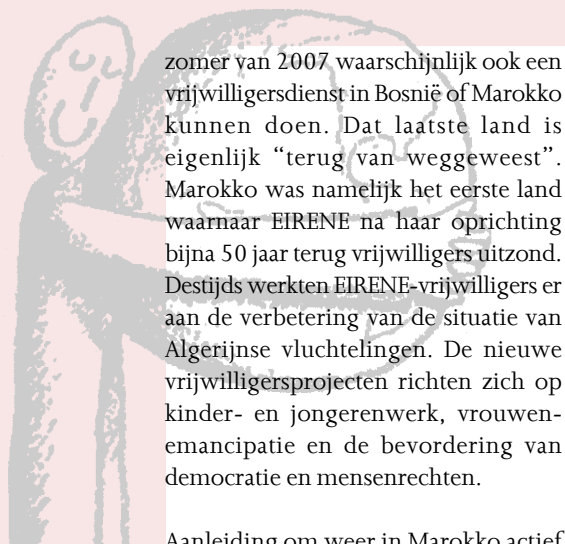
Jeroen Roovers

Nederlandse EIRENE-medewerker

gezocht voor Arche woongemeenschappen in België, Frankrijk en Burkina Faso, waar niet-gehandicapte mensen in harmonie en vriendschap samenleven met geestelijk gehandicapten. Ook zijn er weer zes tot acht plaatsen bij de Brethren Volunteer Service in de Verenigde Staten. Het werk daar varieert tot de opvang van daklozen tot campagnewerk voor de afschaffing van de doodstraf. Andere voorbeelden zijn jeugdwerk in Roemenië en (volwassenen)educatie in Bolivia.

Nieuw is dat geïnteresseerden in de

zomer van 2007 waarschijnlijk ook een vrijwilligersdienst in Bosnië of Marokko kunnen doen. Dat laatste land is eigenlijk “terug van weggeweest”. Marokko was namelijk het eerste land waarnaar EIRENE na haar oprichting bijna 50 jaar terug vrijwilligers uitzond. Destijds werkten EIRENE-vrijwilligers er aan de verbetering van de situatie van Algerijnse vluchtelingen. De nieuwe vrijwilligersprojecten richten zich op kinder- en jongerenwerk, vrouwenemancipatie en de bevordering van democratie en mensenrechten.

Aanleiding om weer in Marokko actief

te worden is de wens van EIRENE om een bijdrage te leveren aan het dichten van de groeiende kloof tussen de zogenaamde christelijke wereld en moslimwereld. Een van de manieren waarop dit volgens EIRENE kan, is door de organisatie van wederzijdse ontmoeting en gezamenlijk werk, maar ook door het delen van de daar opgedane ervaringen in eigen land.

EIRENE's vrijwilligersprogramma in Frankrijk is al sinds 2003 aangepast om aan dit nieuwe zwaartepunt tegemoet te komen. Een EIRENE-vrijwilliger ondersteunt er nu bijvoorbeeld het

werk van partnerorganisatie CIMADE met migranten en vluchtelingen. De rellen die vorig jaar in de buitenwijken van Parijs plaatsvonden, illustreren duidelijk dat het nodig is de onderlinge spanningen aan te pakken.

Wie geïnteresseerd is om door EIRENE als vrijwilliger te worden uitgezonden, kan op onze website terecht voor meer informatie. Een aanmeldingsformulier kan worden opgevraagd bij Karin Dauber, 030 – 271 43 76. Aanmelden kan nog tot uiterlijk 15 februari van het komende jaar. Begin 2007 zullen er selectieweekenden plaats vinden.

„Niger is een unieke ervaring“

Nederlandse Sharon gaat assisteren bij microkrediet projecten

Vrijwilligerswerk

De 26-jarige Sharon Webster is in oktober door EIRENE naar Niger uitgezonden voor een vrijwilligersdienst van anderhalf jaar. Haar project Takkayt bevindt zich in de steden Agadez en Ingall en houdt zich bezig met microkrediet. Voor vertrek vertelde ze in een interview over haar motivatie en verwachtingen.

„Ik zat al zo met mijn hoofd in de Nicaraguaanse jungle dat het een grote stap was naar de woestijn in Niger. Dat was wel even slikken.“ Aan het woord is Sharon Webster. Op zoek naar een vrijwilligersproject kwam ze rond februari 2006 terecht op de site van de Club van 2000, een jongerenorganisatie voor ontwikkelings-samenwerking. Daar stond een oproep van EIRENE.

Al snel werd ze uitgenodigd voor een selectieweekend in Duitsland. Er

bleken voor Sharon drie geschikte projecten te zijn: Nicaragua, Niger en Bolivia. Tijdens het motivatiegesprek ging het vooral over Nicaragua, daarvoor was ze al erg gefocust op dat land. Binnen een week hoorde ze echter dat het Afrika zou worden.

Uiteindelijk is ze erg blij met haar project in Niger. Ze zou nu niet meer zo snel voor Nicaragua kiezen. Latijns-Amerika is een gebied waar het toch relatief gemakkelijk is om ooit naar toe te gaan, maar „Niger is een land waar je nooit komt, dat is een unieke ervaring.“

Beeldvorming

Sharon heeft geschiedenis gestudeerd in Groningen, met als specialisatie niet-westerse geschiedenis. Deze richting gaat vooral over contacten tussen Europa en niet-Europese culturen en over inheemse volkeren. De studie heeft haar naar eigen zeggen veel inzicht gegeven in de oorzaken van hedendaagse conflicten.

In oktober 2005 studeerde ze af op de beeldvorming van Noord-Amerikaanse indianen in de *New York Times* ten tijde van de Red Power-beweging. Haar onderzoek ging over de vraag of de indianen de stereotype beeldvorming over hen konden veranderen. Daarnaast heeft ze ook nog een jaar in Ierland gestudeerd, gericht op vakken zoals antropologie van niet-Europese landen. Haar keuze voor Ierland was mede geïnspireerd door haar interesse voor bijzondere culturen. „Ik wilde graag naar een land wat

anders is dan de rest van Europa en Ierland voelt wel een beetje niet-Westers.“

Waarschijnlijk zal Sharon een maand in Niamey, de hoofdstad van Niger, blijven bij een EIRENE-afdeling. 's Ochtends volgt Sharon dan een cursus Frans en 's middags zal ze meelopen met de medewerkers die de financiële kant van de microkredietprojecten gaan doen. Om zich te oriënteren heeft ze veel contact gehad met haar voorganger Pia Schievink uit Duitsland, die in 2004/2005 bij Takkayt werkte. Zij hield zich bezig met de dagelijkse gang van de banken. Ze gaf advies, deed computerwerk en zorgde voor de uitvoer van vernieuwingen.

Rente

Wat Sharon op haar beurt precies gaat doen, is moeilijk om concreet te zeggen, omdat het voor iedere vrijwilliger weer anders is. Waarschijnlijk zal ze in zowel de stad Agadez als in het kleinere Ingall gaan werken. Sharon is zich er wel van bewust dat niet altijd alle plannen door zullen kunnen gaan: Pia wilde bijvoorbeeld extra onderwijs voor vrouwen organiseren, maar dat werd niet geaccepteerd.

Het werk zal daarom plaats moeten vinden binnen bepaalde culturele gewoonten en grenzen. Sharon verwacht echter dat dat geen groot probleem zal zijn, want door haar studie heeft ze geleerd vooral niet te westers te denken. „Ik kan me hopelijk goed inleven in hun maatschappij,

Foto: Liseth Meijers

Vrijwilligster Sharon Webster uit Lutjebroek voor haar vertrek

religie, de mensen. Dat is ook wat me interesseert, waarom ze bepaalde beslissingen nemen en hoe ze die onderbouwen. En dat je niet meteen moet denken in termen van 'beter of slechter.'“ Een goed voorbeeld is dat moslims vanuit hun geloof geen leningen met rente mogen afsluiten. Daarom is het dus erg belangrijk om uit te leggen dat de banken niet uit winstbejag lenen maar dat rente nodig is om de banken draaiende te houden.

Frisse blik

Sharon is heel benieuwd wat haar te wachten staat en wil graag „alles“ leren.

Met door Emzigzan verstrekt microkrediet investeren mensen in zaken zoals waterpompen of naaimachines.

„Ik ben heel nieuwsgierig, dus alles wat ze me kunnen leren is prachtig. Over hun cultuur, en hoe ze in het leven staan. Ze zullen mij in ieder geval meer leren dan ik hen.“ Een persoonlijke eigenschap die haar zal helpen in het buitenland, is haar inzet. „Als ik ergens voor ga, dan doe ik dat ook. Ik heb veel doorzettingsvermogen.“ Wat ze verder meeneemt, is een frisse blik die daar kan helpen om nieuwe oplossingen aan te dragen. „Het leukst eraan is denk ik, dat het iets totaal anders is. Ik ben wel iemand die vaak nieuwe stimulansen nodig heeft.“

De achttien maanden dat ze erheen gaat lijken haar niet te lang: „Anderhalf jaar is wel nodig om je aan te passen, de mensen te leren kennen en echt iets nuttigs te doen.“

Tolerantie

Voor de toekomst heeft Sharon nog geen vaste plannen, „eerst dit afmaken.“ Daarna kan het nog alle kanten op: „Misschien blijf ik wel in Afrika, en kan ik van daaruit een baan zoeken. Maar na die 18 maanden is de hele wereld weer open.“

Na haar avontuur in Ierland, zo herinnert ze zich, was het wel moeilijk om terug te komen. Nederland was erg veranderd en ze had moeite zich weer aan te passen aan de Nederlandse mentaliteit, de manier van omgaan met andere culturen en het gejaagde leven.

Sharon's project Takkayt

Het project van Takkayt werd in 2000 opgericht in navolging van een EIRENE-project. Er werden twee banken voor microkrediet opgericht; één in Agadez en één in Ingall. Het streven van het project is dat de banken uiteindelijk zelfstandig kunnen werken.

De bank in Agadez heet Emzigzan, wat 'wederzijds vertrouwen' betekent in het Tamashek, de taal van de Tuareg. Deze verleent krediet aan 563 mensen: 413 individuen en 150 coöperatieven (groepen die voor elkaar garant staan bij de afbetaling). Van de individuele deelnemers zijn 315 man en 98 vrouw. Het totale krediet was in 2005 ongeveer • 57.780 en het spaarvolume • 43.850.

In Ingall staat de bank Téguirguist ('rijkdom'). Deze heeft 395 leden, waarvan 65 coöperatieven en 330 individuen. Het krediet bedraagt • 22.500, het spaarvolume • 9.200. Bij deze bank lenen 267 mannen en 63 vrouwen.

„Ik vind Nederland prachtig als ik er zelf niet ben. De vrijheid van meningsuiting, het multiculturele: als je zin hebt of Grieks of Thais dan kun je dat halen. Je beseft in het buitenland beter de verschillen, maar in Nederland erger ik me wel aan de zogenaamde tolerantie die er niet is.“

Liseth Meijer

redacteur EIRENE nieuws

Buitenlands beleid in verkiezingscampagne

Drie Tweede Kamerleden in debat over burgersvredeswerk

Burgersvredeswerk

Het Nederlandse 'nee' tegen de Europese Grondwet, de omstrede militaire missie in de Afghaanse provincie Uruzgan, het aanhoudend geweld tussen Israël en zijn buuren, de roep om een serieuze evaluatie van de Nederlandse aanwezigheid in Irak... Ondanks dat alles speelde het thema 'buitenlands beleid' nauwelijks een rol in de recente verkiezingscampagne.

Drie Kamerleden gingen op 6 november toch de discussie aan over burgersvredeswerk. Dat gebeurde tijdens een door NEAG en Kerk en Vrede in Utrecht georganiseerd debat over het Vredesproject Europa. De Kamerleden

Henk Jan Ormel (CDA), Tineke Huizinga (ChristenUnie) en Farah Karimi (GroenLinks) gaven er hun mening.

Het onderwerp werd ingeleid door Henk Branderhorst, bestuurslid van NEAG Alternatieven voor Geweld. Volgens hem heeft het vredesproject van de Europese Unie vaak gefaald conflicten in te dammen, te beperken en op te lossen. Hij haalt de Balkan crisis aan als voorbeeld.

Positief

Als reactie daarop stelde de Europarlementariër Alexander Langer al in 1994 voor om te komen tot een

Europees civiel vredescorps. Dit voorjaar verscheen hierover in opdracht van de Europese Commissie een haalbaarheidsstudie (zie ook het vorige nummer van EIRENE nieuws). Initiatieven op dit gebied bestaan al in onder andere Duitsland en het Verenigd Koninkrijk en zijn erg succesvol. De uitkomsten van de haalbaarheidsstudie waren dan ook positief, maar toch is er sindsdien niets meer over vernomen.

Momenteel is er vooral aandacht voor de militaire kant van veiligheid, meent Branderhorst. Hij wil weten hoe de parlementariërs denken over een civiel EU-vredescorps en of Nederland daarbij een positieve en robuuste rol zou kunnen spelen. "Wat

weerhoudt de Nederlandse politiek ervan invulling en inhoud te geven aan het concept van vredeswerk?" vraagt hij zich af.

Europees niveau

Om iets concreter te krijgen wat burgervredeswerk precies inhoudt, vraagt dagvoorzitter Jos van Beurden of er in de zaal mensen zitten die vredeswerk hebben gedaan. Drie mensen vertellen over hun - positieve - ervaringen als vredeswerker in Zuid-Afrika (KwaZulu-Natal), op de Balkan en in Canada.

"Maar waarom zou dit op Europees niveau georganiseerd moeten worden?" vraagt Van Beurden zich af. Iemand in de zaal noemt het belang van officiële backing, ook financieel gezien. Bovendien is het vaak goed als er deelnemers uit verschillende landen zijn. De meerwaarde daarvan bleek ook al uit de ervaringen van de (voormalige) vredeswerkers in de zaal

Geïnspireerd

Daarnaast is het ook belangrijk niet onvoorbereid ergens heen te gaan, zegt een andere spreker. Training is van groot belang en Duitsland wordt aangehaald als voorbeeld van een land waar dit, met overheidssteun, erg goed is georganiseerd.

Tevens benadrukt het publiek dat een vredescorps ook nadrukkelijk erkend en gebruikt moet worden als instrument van het buitenlandbeleid.

Huizinga vertelt geïnspireerd te zijn door een boek over een jonge katholiek die in Italië een succesvolle vredesbeweging oprichtte. Ze vindt dit goede initiatieven, maar twijfelt aan het idee van een civiel EU-vredescorps. Het lijkt

haar juist goed dat vredeswerk los staat van de overheid. Het zou niet door de EU geïncorporeerd, maar wél door overheden ondersteund moeten worden. Ze geeft echter toe dat ze niet erg bekend is met initiatieven als een vredescorps. "Dit is voor mij nieuw. Maar ik wil dit wel uitzoeken" zegt ze toe.

Ormel is het met haar eens dat het contraproductief kan zijn dergelijke initiatieven in de overheid te incorporeren: "Anders krijg je meteen iets paternalistisch en de vraag naar geheime agenda's."

Karimi heeft zich al langer in dergelijke initiatieven verdiept en is er positief over. Zeker na Kosovo is ze er voorstander van meer te investeren in conflictpreventie.

Werkelijkheid

Een van de deelnemers in de zaal is duidelijk gefrustreerd door het feit dat de discussie - en niet alleen deze avond - vaak op partijbasis wordt gevoerd. "Ga gewoon toch eens samen aan tafel zitten!" zegt ze. Van Beurden stelt voor een expertmeeting in de Tweede Kamer te organiseren, "ook om het onderwerp los te trekken van de partijen." De parlementariërs geven aan geïnteresseerd te zijn in een dergelijke bijeenkomst.

Van Beurden geeft aan dat nog steeds de vraag blijft of initiatieven als een vredescorps op Europees dan wel nationaal niveau georganiseerd moeten worden. "In werkelijkheid is dat nog veelal nationaal" meent Ormel. Hier is iemand in het publiek het niet mee eens: "Het gebeurt momenteel al internationaal en Europees. Is een vredescorps haalbaar? Ja. De vraag is: ondersteunen jullie dat?" vraagt hij.

De avond loopt op zijn einde: tijd voor een laatste vraag in de zaal, geeft de voorzitter aan. "Als de EU zegt zich in te willen zetten voor de vrede in de wereld gaat het dan om de vrede van de wereld of om vrede van de EU? Dat is een kernvraag" stelt iemand in de zaal.

Onveilige wereld

Hij voegt eraan toe dat hij zich afvraagt waarom de Nederlandse militaire aanwezigheid in Irak en Afghanistan, anders dan in de Verenigde Staten, hier in Nederland eigenlijk geen onderwerp bij de verkiezingen is.

"Uruzgan had inderdaad meer onderwerp van de verkiezingen mogen zijn. Er is weinig aandacht voor het feit dat we nu oorlog aan het voeren zijn" beaamt Karimi.

"Het merendeel van de Nederlandse bevolking is meer geïnteresseerd in andere, vooral sociaal-economische, issues" concludeert Ormel. Hij meent dat er geen sprake kan zijn van een veilig Europa in een onveilige wereld.

"Veiligheid is een belangrijk onderwerp, net zoals een eerlijke verdeling van welvaart in bronnen. Laat ik het maar eens idealistisch zeggen als laatste spreker: de inzet moet zijn samenwerken aan een betere wereld" besluit Huizinga.

Jan Schaake
bestuurslid EIRENE Nederland

Kan ik als donateur een project kiezen?

En andere vragen over ondersteunen EIRENE beantwoord

EIRENE Nederland

Bij EIRENE komen met enige regelmaat vragen binnen omtrent het ondersteunen van EIRENE. Hierbij ons antwoord. Wilt u reageren, dan kunt u terecht bij onze vrijwillige secretariaatsmedewerker Karin Dauber, 030 - 271 43 76 of info@eirene-nederland.org.

Ik heb al zo veel te lezen, kan ik de nieuwsbrief ook minder dan 4x per jaar krijgen?

Ja, dat kan. Sinds kort is onze administratie aangepast, zodat het ook mogelijk is om de nieuwsbrief slechts 1x per jaar te ontvangen. U kunt ook de overige nieuwsbrieven per e-mail te ontvangen. Op die manier kunt u deze nieuwsbrieven toch lezen,

terwijl u ons druk- en portokosten bespaart.

Ondanks mijn regelmatige bijdrage ontvang ik iedere keer een acceptgiro. Is dat nodig?

De ervaring van EIRENE is dat de acceptgiro voor veel mensen een welkom geheugensteuntje is om alsnog een bijdrage over te maken. Het

Wat donaties teweeg kunnen brengen: uitreiking van landcertificaten aan vrouwen in Nicaragua

is daarom voor het vredeswerk van EIRENE gunstig om de acceptgiro's mee te sturen. De acceptgiro's vormen - via vensterenveloppen - ook meteen het verzendadres. Het zou voor ons erg onhandig en tijdrovend zijn om sommige mensen wel acceptgiro's mee te sturen en anderen niet. We hopen dat u daar begrip voor kunt opbrengen en dat u de ontvangen acceptgiro gewoon terzijde wilt leggen als u er geen gebruik van wilt maken.

Kan ik een EIRENE-avond organiseren in mijn gemeente?

Jazeker. De doopsgezinde gemeente Krommenie heeft laatst bijvoorbeeld in samenwerking met EIRENE een discussieavond georganiseerd onder het motto „vrede in het buitenland begint thuis?“ We overleggen graag met u over een geschikt programma voor uw (kerk)gemeente.

Wat zijn eigenlijk speciale gelegenheidsdonaties?

In verband met een bijzondere gelegenheid – bijvoorbeeld een bruiloft, jubileum of verjaardag – wordt aan mensen gevraagd om te doneren aan EIRENE, in plaats van het geven van een cadeau. Op die manier kan geld worden ingezameld voor

EIRENE in het algemeen, of voor een project of land naar keuze. Natuurlijk is EIRENE Nederland maar al te graag bereid om folders of project-informatie op te sturen, zodat de gasten ook weten waar hun gulle gift naartoe gaat. Neemt u gerust contact op als u naar aanleiding van een speciale gelegenheid iets extra's wilt doen voor EIRENE.

Ik wil EIRENE in mijn testament opnemen. Hoe regel ik dat?

Als u een legaat wilt opnemen in uw testament ten gunste van EIRENE, dan kunt u het beste contact opnemen met uw notaris. Aan het opmaken van een testament zijn wel kosten verbonden. Meer informatie is op onze website te vinden bij “EIRENE steunen”.

Kan ik EIRENE periodiek een bedrag schenken met belastingvoordeel?

Ja, u kunt EIRENE jaarlijks een bedrag schenken dat volledig aftrekbaar is van de belasting. Dit moet dan wel voor een periode van 5 jaar worden vastgelegd bij de notaris. Als u hiervoor belangstelling heeft, neem dan contact met ons op. Onze notaris stuurt u dan de papieren en zorgt voor de verdere afwikkeling. EIRENE neemt de kosten hiervoor op zich. Zie “EIRENE steunen” op de website voor meer info.

Kan ik zelf kiezen naar welk land of project mijn donatie gaat?

U kunt het aan ons overlaten waar het geld het hardste nodig is. Maar misschien voelt u zich bij bepaalde projecten of landen meer betrokken. In dat geval kunt u er ook voor kiezen om een donatie aan een specifiek project of een bepaald land ten goede te laten komen. Als u bij het overmaken van geld duidelijk vermeldt „donatie voor...“ (naam land of project invullen), dan zorgen wij ervoor dat het hele bedrag ook met dat oormerk wordt doorgegeven aan EIRENE Internationaal.

Op de website kunt u lezen welke projecten in welke landen EIRENE

allemaal steunt. U kunt op onze website overigens ook direct on-line doneren aan een bepaald land of project, bijvoorbeeld met behulp van uw creditcard, een machtiging of door een acceptgiro aan te vragen.

Helpt het, als ik in mijn omgeving mensen over de projecten van EIRENE informeer?

Deze vorm van ondersteuning is van onschatbare waarde als we naast de huidige kring van donateurs en leden ook nieuwe mensen willen aanspreken en bereiken. Zo is de verspreiding van EIRENE-materiaal, bijvoorbeeld een folder of nieuwsbrief, zeer belangrijk. U kunt die doorgeven aan mensen die u persoonlijk kent, of misschien kunt u het neerleggen bij de lokale wereld-winkel of in de bibliotheek. Ieder van onze lezers kan op die manier een kleine bijdrage leveren, om EIRENE bekender te maken.

Nog veel te weinig mensen zijn bekend zijn met het bijzondere van de organisatie EIRENE, zoals haar oecumenische grondslag en de dragende spiritualiteit, de op solidariteit gebaseerde keuze voor een uniform gereduceerd salaris voor de medewerkers, of de unieke combinatie van ontwikkelings- en vrijwilligersorganisatie.

Wilt u extra folders of nieuwsbrieven om mensen in uw omgeving te informeren over EIRENE? Daarvoor kunt u gebruik maken van de antwoorden achterop deze nieuwsbrief.

Ilse Oosterlaken

burocoördinator EIRENE Nederland

Een goed idee: verkoop van tweedehands boeken t.b.v. EIRENE-projecten in Afrika

EIRENE Nederland is onderdeel van EIRENE Internationaal.

Vanuit een principe van actieve geweldloosheid ondersteunt EIRENE op het noordelijk en zuidelijk halfrond initiatieven, die zich voor geweldloze conflict-oplossing en voor een duurzame en rechtvaardige ontwikkeling inzetten.

**Postbank rek.nr. 185 66 60
t.n.v. EIRENE Nederland
te Deventer**

Postadres:

Postbus 1528, 3500 BM Utrecht

Telefoon: (030) 271 43 76

Email: info@eirene-nederland.org

Web: www.eirene-nederland.org

EIRENE

**Internationale Oecumenische
Vredesdienst**

EIRENE-nieuws is een publicatie van EIRENE Nederland, bestemd voor leden en donateurs. EIRENE-nieuws verschijnt 4x per jaar.

Hoofd-/eindredactie en lay-out:
Ilse Oosterlaken

Vertalingen:

Jet Visser

Antwoordformulier

- Ik steun het werk van EIRENE!
Noteer me als lid
(minimaal 15 euro/jaar)
- Ik ken meer mensen die interesse hebben in EIRENE! **Stuur me** **extra nieuwsbrieven** toe om aan hen door te geven
- Ik heb **interesse in een vrijwillige vredesdienst in het buitenland**. Houdt me op de hoogte van ontwikkelingen.
- Ik wil een **EIRENE-avond organiseren in mijn gemeente**.
Neem contact met me op.

naam + adresgegevens:

e-mail adres:

--

Nieuwe organisatiestructuur?

Verslag internationale jaarvergadering

EIRENE Internationaal

Van 10 tot en met 13 november vond de jaarlijkse EIRENE Council in Neuwied, Duitsland plaats. Dit is de ledenvergadering van EIRENE Internationaal. Bestuursleden Lex Elias en Roel Meihuizen vertegenwoordigden EIRENE Nederland.

Op de agenda stond onder andere EIRENE's grondbeginselenprogramma. Met het 50-jarig jubileum in aantocht is dit grondig herzien en gemoderniseerd, maar belangrijke uitgangspunten zoals geweldloosheid zijn gebleven. Hierover meer in een volgend nummer van het EIRENE nieuws.

Ander belangrijk punt was het idee om de structuur van EIRENE Internationaal te wijzigen. Nu zijn de leden de oprichters (MCC, Brethren en IFOR) en de landenafdelingen Nederland, Duits-

land en Zwitserland. Het idee is om het lidmaatschap open te stellen voor andere organisaties en individuele personen. Het voordeel is dat op deze manier het draagvlak wordt verbreed. Het zou kunnen betekenen dat ook mensen hier in Nederland lid kunnen worden van EIRENE Internationaal. Dit heeft natuurlijk ook consequenties voor EIRENE Nederland. Kortom, niet iets wat je zomaar verandert.

De Council heeft het internationale bestuur opgedragen om dit voorstel verder uit te werken en uiterlijk op de Council van 2008 met voorstellen te komen. Ook is gevraagd om de huidige leden in dit proces te betrekken. Er is gekozen voor 2008 omdat EIRENE International 50 jaar bestaat in 2007 en dan alle energie wordt gestoken in het jubileum, naast natuurlijk de lopende projecten en programma's.

De internationale jaarvergadering in gesprek over het nieuwe grondbeginselenprogramma van EIRENE

Agenda

EIRENE Nederland

Zie de website voor een volledige, actuele agenda en meer informatie.

19 januari 2007

Infomarkt "Jij naar het buitenland?!" (Utrecht)

Van 14.00-16.00 uur organiseert de gemeentebibliotheek een infomarkt voor jongeren die een tijdje naar het buitenland willen. Ze kunnen zich oriënteren op verschillende mogelijkheden. EIRENE is met een kraampje aanwezig. Kom bij ons langs! Locatie: Centrale Bieb, Oudegracht 167.

20 januari 2007

EIRENE-infomiddag over vredesdienst in het buitenland (Utrecht)

Voor iedereen, jong en minder jong, die een vredesdienst met EIRENE overweegt. Er zullen onder andere twee films getoond worden, een over het vrijwilligerswerk in Roemenie en een over het werk van EIRENE in Niger. Ook zullen voormalig vrijwilligers aanwezig zijn om vragen te beantwoorden. Opgeven kan via info@eirene-nederland.org, of bij Karin Dauber (030-2714376).